

Het onfeilbare gelijk van Jona Lendering of hoe het recht op wederwoord voor de Mainzer Beobachter niet geldt.

Ik heb een tijdje enthousiast meegedaan aan de blog van Jona Lendering, *De Mainzer Beobachter*. Al jarenlang publiceert hij daarin dagelijks een artikel over een oudheidkundig onderwerp. De blog stond open voor reacties en daar ontwikkelden zich vaak interessante discussies naar aanleiding van de stukjes die Lendering had geschreven. Soms liep zo'n discussie vreselijk uit de hand en sloegen de deelnemers elkaar niet altijd even beleefd om de oren. Daarom heeft Lendering onlangs de toegang tot zijn blog beperkt tot mensen die daarvoor een speciaal inlognummer hebben gekregen. Dat Lendering zelf ook niet altijd even beleefd is voor andere deelnemers heb ik zelf vorig jaar mogen ervaren. Volkomen onverwachts kreeg ik op 1 april 2020 een sneer uit de pan naar aanleiding van een interview dat ik in 2014 met de Volkskrant had over de Sumerische invloeden die in het Lijdensverhaal van Jezus te traceren zijn. Lendering noemde dat 'de hoax van 2014'. Daarbij belasterde hij ook de Volkskrant en de expertise van Maarten Keulemans om te kunnen beoordelen of een verhaal voldoende hout snijdt om erover te publiceren. Dat Lendering het niet eens is met mijn visie wist ik, omdat zijn commentaar in datzelfde interview in de Volkskrant staat afgedrukt (op mijn site te raadplegen). Voor mij was het affront van Lendering aanleiding om hem een artikel te sturen dat ik destijds geschreven had (op mijn site te vinden, *De kus van Judas*). Ik kreeg meteen antwoord, hij zou er zo spoedig mogelijk op terugkomen, schreef hij. Ik heb hem in de weken en maanden daarna nog een paar keer gemaild en gevraagd waar zijn antwoord bleef. Telkens kreeg ik te horen dat hij er niet aan toe was gekomen, maar dat het zeker zou komen. Tot 1 april jongleden. Opnieuw steekt Lendering als ervaren één aprilgrappenmaker van wal met allerlei kwakgeschiedenissen over Jezus, en verwijst daarbij ook weer naar het stuk dat hij vorig jaar daarover had geschreven en waarin hij mijn interview in de Volkskrant de hoax van 2014 noemde. Voor mij is nu de maat vol. Een jaar lang ben ik aan het lijntje gehouden met beloften dat ik een antwoord op die belediging aan mijn adres zou krijgen. Ik besloot om nu wel een reactie op de *Mainzer Beobachter* te plaatsen, maar ontdekte dat dit niet meer mogelijk is en dat de commentaren alleen openstaan voor ingewijden. Ik stuurde mijn reactie daarom maar naar Lendering zelf, met het verzoek dit op zijn blog te plaatsen. Sindsdien zwijgt hij in alle talen. Anders dan de Volkskrant, waar Lendering's commentaar ruim baan kreeg, past hijzelf het recht op wederwoord niet toe in zijn eigen blog en weigert hij mij de toegang daartoe. Op Lendering's blog mogen alleen mensen iets schrijven die instemmend buigen voor de boodschappen van de grote roerganger.

Ik ben zo verontwaardigd over deze hele gang van zaken dat ik besloten heb om onze correspondentie openbaar te maken. Ik heb dit aan de heer Lendering laten weten, maar kreeg uiteraard ook daar geen antwoord op. Op zijn blog kwam een tijdje geleden de vraag ter sprake hoe het toch kwam dat er zo weinig vrouwen (en Assyriologen) aan meededen. Zich van de prins geen kwaad wetend schreef Lendering zo ongeveer dat hij daar werkelijk geen idee van had.

Van: Henriette Broekema

Verzonden: maandag 4 mei 2020 9:58

Aan: 'jona'

Onderwerp: Het verraad van Judas,

Hallo Jona,

Jij hebt op 1 april jl. een blog gewijd over Paashoaxes die elk jaar opnieuw de ronde doen. Ik kreeg daarbij de eer voor de hoax van 2014 te hebben gezorgd. Ik heb deze blog te laat gelezen en had geen tijd en eerlijk gezegd ook geen zin om erop te reageren en daarbij in een onsmakelijke vechtpartij verwickeld te raken. Maar het zit me wel dwars. Ik heb in 2014 een artikel over het lijdensverhaal van Jezus geschreven en dat naar verschillende kranten gestuurd, maar ze wilden het niet plaatsen. Ik stuur het artikel nu naar jou toe, met ook de verwijzing naar de Sumerische tekst over de achtervolging van Dumuzi die je op internet kunt raadplegen.

Ik geloof zeker in het historische bestaan van Jezus. Ik neem ook aan dat hij ter dood veroordeeld is en aan het kruis genageld. Maar rondom die gebeurtenissen zijn talloze mythen ontstaan. Daar hoefde men niet ver voor te zoeken, er werden al eeuwenlang mythen jaarlijks nagespeeld over de achtervolging en doodslag van een onschuldig slachtoffer, waar de evangelisten kennelijk uit geput hebben. Ik geloof niet dat de evangelisten erop uit waren een historisch nauwkeurig verslag van de dood van Jezus te geven. Zij wilden de boodschap overbrengen aan de gelovigen en door de verwevenheid met historische feiten kreeg het een extra emotionele lading.

Met vriendelijke groet,

Henriette Broekema

Van: jona

Verzonden: maandag 4 mei 2020 10:05

Aan: Henriette Broekema

Onderwerp: Re: Het verraad van Judas,

Geachte mevrouw Broekema, beste Henriette,

Ik heb je reactie ontvangen. Ik zit nu even in drie dagen vol werk, maar zal er snel naar kijken en kom er op terug. Maakt u zich geen zorgen over onsmakelijke vechtpartijen.

Groet

Jona

Van: Henriette Broekema

Verzonden: vrijdag 15 mei 2020 16:44

Aan: 'jona'

Onderwerp: RE: Het verraad van Judas,

Beste Jona

Ruim een week geleden schreef je dat je na drie dagen de tijd zou hebben om snel naar mijn "Paashoax 2014" te kijken en te reageren. Ik wacht er nu nog steeds op. Ik had me geveleid met de gedachte dat je misschien eerst mijn boek zou willen lezen voordat je een reactie zou geven. Maar ik denk nu dat ook dit een illusie is.

Met vriendelijke groet,

Henriette Broekema

p.s. het beeldje dat je bij je blog van Salomé heb geplaatst is niet Salomé maar Rusalka. Dat zie je aan de lange mouwen die ze over haar handen getrokken heeft. Ze danste voor de tsaar en uit haar mouwen toverde ze een meer met witte zwanen.

Van: jona

Verzonden: vrijdag 15 mei 2020 16:47

Aan: Henriette Broekema

Onderwerp: Re: Het verraad van Judas,

Nee, dat antwoord krijgt u, maar mijn moeder heeft een hersenbloeding gehad en ik ben momenteel in Apeldoorn als mantelzorger. Ik vergeet u niet.

Groet

Jona

Van: Henriette Broekema

Verzonden: maandag 8 juni 2020 13:44

Aan: 'jona'

Onderwerp: RE: Het verraad van Judas,

Hallo Jona,

Ik vraag me af hoelang het nog duurt voordat ik de beloofde reactie krijg.

Overigens is de betekenis van *ša reši* niet 'degene die staat bij het hoofd', maar '(hij) van het hoofd' of ook in de dualis *ša rešen*: '(hij) van de twee hoofden'. Volgens Karlheinz Deller betekent ook het Latijnse woord *testiculus*: 'testa' 'hoofd' + verkleinwoord – *iculus*, dus 'klein hoofdje'. De titel '*ša reši*' is dus een eufemisme voor degene die dat 'hoofdje' niet meer heeft, of in elke geval een gemutileerd 'hoofdje' heeft. Een vertaling als 'degene die staat bij het hoofd (van de koning)' is onwaarschijnlijk. In dat geval wordt altijd de uitdrukking *ina pan* gebruikt, 'tegenover' of 'in het aangezicht van' de koning.

Na die belediging aan mijn adres voel ik er natuurlijk niet meer voor om op je site te reageren.

Met een groet,
Henriette

Van: jona

Verzonden: maandag 8 juni 2020 15:00

Aan: Henriette Broekema

Onderwerp: Re: Het verraad van Judas,

Beste Henriëtte

Ik heb je uitgelegd dat mijn moeder met een hersenbloeding in het ziekenhuis ligt. Ik heb je ook geschreven dat je een antwoord krijgt maar dat even zal wachten. Dat zul je moeten aanvaarden. En ik zie geen reden waarom je je reactie niet in de reageerpanelen zou plaatsen, want dan hebben anderen er ook wat aan.

Groet

Jona

Van: Henriette Broekema

Verzonden: dinsdag 26 januari 2021 8:31

Aan: 'jona'

Onderwerp: RE: Voortgang Livius; een nieuw boek

Beste Jona,

Je stuurt een bericht aan mij als Livius cursist. Dit verbaast mij, omdat ik in oktober uitdrukkelijk gevraagd heb geen berichten meer over jou te willen ontvangen. Rob Duijf heeft mij verzekerd dat mijn gegevens uit het databestand verwijderd zijn. Dat is dus kennelijk helemaal niet gebeurd.

Dat is dus weer een belofte die niet wordt waargemaakt. Het is kennelijk een vast patroon.

Henriette Broekema

Van: jona

Verzonden: dinsdag 26 januari 2021 8:50

Aan: Henriette Broekema

Onderwerp: Re: Voortgang Livius; een nieuw boek

Geachte mevrouw Broekema,

Mijn excuses. Het heeft een vrij simpele verklaring: ik heb de lijsten van cursussen uit 2019-2020 gebruikt om alleen deelnemers te bereiken en niet iedereen en z'n grootmoeder. Ik heb niet de veel grotere lijst gebruikt die Rob gebruikt.

U krijgt nog altijd een antwoord op uw Judas-mail, maar na het overlijden van mijn moeder heb ik meer dingen aan het hoofd.

Groet

Jona

Van: Henriette Broekema

Verzonden: donderdag 1 april 2021 21:58

Aan: 'jona'

Onderwerp: Reactie op de blog Witte Donderdag

Beste Jona,

Ik zie dat je vandaag op je blog een stuk over Jezus hebt geschreven. Ik zou daar graag onderstaande reactie op willen plaatsen. Het blijkt echter dat je moet zijn ingelogd, dat is me niet gelukt. Misschien kan het via deze weg. Dat zou ik wel zo sportief vinden.

Henriette Broekema

Net als vorig jaar grijpt Lendering 1 april aan om beweringen die het historische bestaan van Jezus in twijfel trekken belachelijk te maken. Midden tussen alle kolderieke kwakgeschiedenissen over Jezus verwijst Lendering naar zijn blog van 1 april 2020 waarin hij als ultieme grap de paashoax van 2014 noemt. De bijgevoegde link verwijst naar een interview dat ik destijds in de Volkskrant had en waarin ik aangaf dat het lijdensverhaal van Jezus elementen bevat die in de oude Mesopotamische mythe van Dumuzi voorkomen. De hele toonzetting van Lendering's blog en de reacties erop waren voor mij toen een reden om mij niet in dit debat te mengen. Ik had geen zin om verstrikt te raken in een smakeloze ruzie over dit onderwerp en zag niet in hoe ik te midden van al die grollen en grappen en in het korte bestek van een reactie op zijn blog daar een serieus gesprek over zou kunnen voeren. In plaats daarvan heb ik Jona Lendering een mail gestuurd met daarin een artikel dat ik destijds

had geschreven en waarbij ik verwees naar de vindplaats van de mythe van Dumuzi op internet. Ik schreef erbij dat ik het historische bestaan van Jezus niet in twijfel trek en dat ik ook aanneem dat hij aan het kruis gestorven is, maar dat de evangelisten aan zijn dood een religieuze betekenis hebben geven. Zij grepen daarbij terug naar mythen die overal in het oude nabije oosten bekend waren en waarin er sprake is van een onschuldig slachtoffer dat door achtervolgers wordt gepest en doodgeslagen. Dit is een oude Sumerische mythe over Dumuzi die in de Kanaänitische religie is overgenomen, waarbij het slachtoffer Tammuz wordt genoemd. Ik verwees in mijn mail aan Lendering naar mijn boek over de Sumerische godin Inanna, waarin ik onder meer over de enorme verspreiding van deze mythe heb geschreven. Het Joodse geloof heeft veel elementen uit de Sumerische en Kanaänitische religie overgenomen. Niet alleen elementen uit de mythe over de achtervolging van Dumuzi, maar ook het Hooglied bijvoorbeeld is direct te herleiden tot oude hymnen en liederen over het liefdesspel tussen Inanna en Dumuzi.

Lendering heeft mij vorig jaar teruggemailed dat hij mij hierover later terug zou schrijven, omdat hij daar op dat moment om verschillende redenen geen tijd voor had. Ik wacht er al een jaar op en moet nu dus blijkbaar begrijpen dat zijn reactie erin bestaat dit jaar opnieuw naar die hoax van 2014 te verwijzen. Ik voel mij hierdoor zeer beledigd en had dat van Lendering nooit verwacht.

Henriette Broekema